

Opdracht: Voorbereiding vorming Protestantse Gemeente Woerden

Inleiding: Waarom deze opdracht?

De kerken van de Evangelisch-Lutherse Gemeente, de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente zijn op landelijk niveau samengegaan. Plaatselijk samengaan van de kerkelijke gemeente vraagt om een apart (eigen) besluit van de betreffende gemeenten.

De betrokken kerken in Woerden zijn in 2015 het gesprek aangegaan om een samengaan te verkennen. Vanuit het vertrouwen dat we met elkaar het goede zoeken voor de kerk in Woerden, met oog voor de betrokkenen, is er ruimte om vervolgstappen te zetten.

In het gezamenlijke overleg van de afvaardiging vanuit de drie algemene kerkenraden (3 AK's) op 21 september 2015 is afgesproken om een concept opdracht te formuleren. Met deze opdracht willen we samen een heldere koers uitzetten voor het vervolgtraject.

Korte toelichting op de betrokken drie Woerdense gemeenten

- Evangelisch-Lutherse Gemeente Woerden (ELG) is een regiogemeente. De gemeente telt circa 220 leden.
- Gereformeerde Kerk van Woerden en Zegveld (GK) bestaat uit de wijkgemeenten Oost en West. De gemeente telt circa 2000 leden.
- De Hervormde Gemeente Woerden (HG) bestaat uit de wijkgemeenten Centrum-Oost, Noord en West. De gemeente telt circa 4600 leden.

Doel:

Het doel van deze opdracht is het voorbereiden van een bestuurlijk gedragen voorstel¹ voor het samengaan van ELG, GK en HG Woerden tot Protestantse Gemeente Woerden. De opdracht richt zich op fase A van de onderstaande planning. De gewenste vervolgstappen B, C en D zijn weergegeven om helder te maken wat het beoogde vervolgtraject is. Na afronding van elke fase kan waar nodig worden bijgestuurd.

- A. *Uitwerken van een gezamenlijke visie*
- B. *Voorstel toekomstige organisatiestructuur/overlegstructuur*
- C. *Uitwerking tijdpad*
- D. *Voorstel t.a.v. samengaan*

Opdracht: Uitwerking van gezamenlijke visie

- Wat is het wenkend perspectief voor de nieuwe gemeente? Welke doelen willen we hiermee bereiken. Wat willen we beter gaan doen dan in de huidige situatie met drie afzonderlijke gemeenten.
- Inventarisatie op hoofdlijnen. Wat doen we samen, waar overlap, waar mogelijkheden tot verbetering ten aanzien van de aspecten; pastoraat, diaconaat, missionair werk, jeugdwerk, ouderenzorg, vieren en bijzondere diensten, activiteiten en maatschappelijke rol.
- Een vooronderzoek door de kerkrentmeesters van de financiële randvoorwaarden op hoofdlijnen; denk aan meerjarenbegroting per betrokken gemeente.

 1 open zijn, elkaar aanvaarden	 2 omzien naar elkaar	 3 samen de Goede Boodschap vieren
 4 helpen waar geen helper is	 5 het verhaal van Christus uitdragen	 6 samen uit de Bijbel lezen en leven
 7 ieders gaven inzetten	 8 voor anderen bidden	 9 maatschappelijk betrokken zijn
 10 het Woord van God uitgelegd krijgen	 11 gevormd en toegerust worden	 12 een gastvrij huis bieden voor jong en oud

Toelichting: hoe willen we gestalte geven aan de kernfuncties van de kerkelijke gemeente (zie ook figuur met de 12 kernfuncties).

¹ Het voorstel betreft een uitgewerkt principebesluit, zoals is toegelicht in het stappenplan van de PKN bij het samenvoegen van gemeenten.

Uitgangspunten:

- Uitgangspunten van het samengaan van de kerkelijke gemeenten is dat dit leidt tot:
 - o Eenheid in verscheidenheid. We willen samen kerk zijn. We willen daarbij benadrukken wat ons in het geloof verbindt. Binnen onze kerk is en blijft ruimte voor de verschillende geloofsbelevingen, zoals die nu ook aanwezig zijn.
 - o Het bewaren, behouden en uitdragen van het protestantse gedachtegoed, waaronder de lutherse en de calvinistische traditie.
 - o Versterking van de kerkelijke aanwezigheid. De mensen weten de kerk te vinden. De kerk is meer geprofileerd en zichtbaar aanwezig in de samenleving.
 - o Een efficiëntere, doelmatigere kerkelijke organisatie die klaar is voor de komende decennia.
- Voor de uitwerking van de opdracht wordt gebruik gemaakt van de drie deelvisies:
 - o Visiedocument van de Hervormde Gemeente
 - o Visiedocument van Gereformeerde Kerk
 - o Visiedocument van Evangelisch-Lutherse Gemeente

Deze en andere relevante documenten worden door de betrokken gemeenten beschikbaar gesteld. In de volgende bijeenkomst van de stuurgroep bespreken of de volgende documenten meegenomen moeten worden:

- o *Visienota PKN 2025*
 - o *Beleidsdocument Lutherse Synode*
- In de samenwerking tussen de drie gemeenten zijn er al stappen gezet, zoals de twee Protestantse pioniersplekken (*Baken en Twintigers Woerden*). Daarnaast wordt er ook tussen enkele wijken op een aantal deelterreinen al intensiever samengewerkt.

Besluitvorming:

- Deze opdracht wordt door elk van de 3 AK's afzonderlijk bekrachtigd.
- Na fase A besluiten de 3 AK's afzonderlijk over het door de stuurgroep voorgestelde vervolgtraject.
- Het principebesluit (na fase D) vraagt om instemming van de 3 AK's.

Werkwijze:

<i>Organisatie</i>	<i>Aanpak</i>
Stuurgroep	<ol style="list-style-type: none">1. De opdracht wordt in handen gegeven van een stuurgroep met hierin een afvaardiging uit de drie afzonderlijke AK's. De samenstelling van deze stuurgroep is weergegeven in bijlage A. Besluiten in de stuurgroep worden genomen op basis van unanieme instemming².2. Deze stuurgroep heeft de taak om de opdracht uit te voeren, binnen de kaders die in de opdracht zijn bepaald.3. De afzonderlijke AK's worden periodiek door de stuurgroep t.a.v. de voortgang geïnformeerd.4. Voor de inhoudelijke uitwerking van de opdracht stelt de stuurgroep een werkgroep in. Mogelijk wordt gewerkt met verschillende (thema)werkgroepen.5. De stuurgroep begeleidt de opdracht, onder andere door bijeenkomsten te organiseren waar de resultaten van de werkgroep worden besproken.6. De stuurgroep kan aan de werkgroep om nadere uitwerkingen vragen.7. Indien hier aanleiding toe is kan de stuurgroep de ontvangen tussenresultaten door derden laten toetsen.8. De stuurgroep legt het eindresultaat ter besluitvorming voor aan de 3 afzonderlijke AK's.9. Verantwoordelijk voor synchronisatie van de informatieverstrekking. Communicatie gebeurt door of na afstemming met de stuurgroep.³

² Toelichting op de werkwijze: Er kunnen alleen maar besluiten genomen worden, indien tenminste 1 (één) vertegenwoordiger van elke kerkenraad aanwezig is c.q. schriftelijk of bij mail akkoord heeft gegeven. Bij stemmingen heeft elke kerkenraad een stem, ongeacht het aantal aanwezigen.

³ Bij voorkeur is communicatie een vast agendapunt voor de stuurgroep. Een gezamenlijke website onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep lijkt een goed instrument om de visiedocumenten en de relevante uitwerkingen te delen.

<i>Organisatie</i>	<i>Aanpak</i>
Werkgroep	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een kleine werkgroep zal de opdracht inhoudelijk uitwerken. 2. De taken en de inhoudelijke opdracht van de werkgroep worden bepaald door deze opdracht. Daar waar er (nog) onduidelijkheden zijn legt de werkgroep dit voor aan de stuurgroep. 3. De werkgroep werkt de inhoudelijke onderdelen/producten uit en rapporteert in een gefaseerde aanpak haar bevindingen en voorstellen aan de stuurgroep. 4. Als onderdeel van de aanpak kijkt de werkgroep ook naar samenvoegingsprocessen bij enkele andere kerkelijke gemeenten. Het gaat daarbij om de leerpunten uit geslaagde samenvoegingen (b.v. Amersfoort of Almere) of niet geslaagde trajecten (b.v. Middelburg). 5. Tenzij dat de stuurgroep hierom vraagt, heeft de werkgroep geen directe rol in de afstemming met de afzonderlijke AK's, (wijk)kerkenraden of organen van bijstand. 6. De werkgroep kan, na afstemming met de stuurgroep, aan de betrokken gemeenten verzoeken om de voor de uitwerking van de opdracht benodigde inhoudelijke informatie.

Procesaanpak:

Het uitwerken van de visie is een gezamenlijke zoektocht. Het vraagt om een creatieve benadering om onze mensen en onze verschillende culturen bij elkaar te brengen. Denk bijvoorbeeld aan het organiseren van gemengde thema gespreksgroepen of het organiseren van een heisessie / bezinningsdag, geloofsgesprekken. Aan de werkgroep wordt gevraagd om bij de start van de werkzaamheden aan te geven hoe zij dit proces qua aanpak en planning willen organiseren.

Vervolgstappen:

Na fase A zijn nog vervolgstappen nodig voordat er een principebesluit kan worden genomen. Bij de afronding van fase A zullen deze vervolgstappen verder worden uitgewerkt. De stuurgroep legt die voorstellen voor het vervolg voor aan de 3 afzonderlijke AK's. Het is wenselijk dat in het hele traject van A t/m D er continuïteit is in de samenstelling van de stuurgroep en de werkgroep(en)⁴. Hieronder zijn de vervolgstappen globaal uitgewerkt:

B. Voorstel toekomstige organisatie structuur, hoe ziet de toekomstige gemeente eruit.

- o Uitwerking van varianten op hoofdlijnen
Toelichting: ter onderbouwing van de voorgestelde toekomstige structuur worden verschillende organisatorische modellen⁵ met de randvoorwaarden uitgewerkt. Denk bij de varianten aan:
 - I) *federatie*
 - IIa) *totale fusie*
 - IIb) *totale fusie met specifieke deelwijken*
- o Bij uitwerking van de varianten wordt nader ingegaan op belangrijke aspecten zoals:
 - invulling geven aan de pastorale zorg
 - omgaan met het gebruik van de bestaande gebouwen
 - invulling geven aan rol als werkgever
 - organisatie van het jeugdwerk
 - financieel beheer.
- o Afwegingen en advies ten aanzien van de toekomstige structuur

C. Uitwerking van tijdpad, wat zijn de (voorgestelde) vervolgstappen na een genomen principebesluit tot daadwerkelijk samengaan. Hoe kan vervolgens de transitie plaatsvinden. *Toelichting: gevraagd wordt een stappenplan op hoofdlijnen + consequenties.*

D. Voorstel t.a.v. samengaan, met concept tekst voor de besluitvorming

⁴ De Stuurgroep bekijkt voor de verschillende vervolgstappen (A t/m D) wel steeds hoe de werkzaamheden door middel van een of meerdere werkgroepen uitgevoerd kunnen worden en welke expertise hiervoor nodig is.

⁵ Bij een federatie wordt gekozen voor een lossere samenwerkingsvorm, waarbij de oorspronkelijke partners formeel juridisch en op verschillende onderdelen zoals de financiën zelfstandig blijven. Bij een fusie wordt gekozen voor een hechtere samenwerkingsvorm en integratie. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot een gezamenlijke financieringsbasis. Bij een fusie zijn weer verschillende uitwerkingen mogelijk. Bij de uitwerking worden de gewenste vormen nader bekeken. Naast de gewenste eigen identiteit van de verschillende wijken kunnen binnen een fusie ook (nieuwe) wijken ontstaan met eigen verantwoordelijkheid t.a.v. nader af te spreken deel terreinen. Om dit te illustreren is bijvoorbeeld de optie: fusie met specifieke deelwijken genoemd.

Planning:

- De werkgroep levert de producten/voorstellen gefaseerd op aan de stuurgroep. De gevraagde uitwerking van fase A is binnen 6 maanden gereed.

Kosten:

- De leden van de stuurgroep en de werkgroep dragen elk hun eigen kosten.
- Kosten voor een overleg in een kerkelijk gebouw (zo nodig roulerend) worden gedragen door de betreffende gemeente.
- Afstemming en ondersteuning door de gemeente-adviseur (van Landelijk Diensten Centrum van de Protestantse Kerk) is onderdeel van de basis dienstverlening.
- Aan een intensieve begeleiding vanuit het Landelijk Diensten Centrum van de Protestantse Kerk zijn wel kosten verbonden (€ 60/uur). Mogelijk moet ook voor extern advies een vergoeding worden betaald.

Aanbeveling:

De stuurgroep ontvangt een budget van maximaal € 2000,-- voor het uitvoeren van de opdracht. Welke gemeente(n) wil/willen het genoemde budget beschikbaar stellen?

Bijlage A: Samenstelling stuurgroep en werkgroep(en)***Stuurgroep (samenstelling)***

Evangelisch-Lutherse Gemeente Woerden

- Twee leden: Maarten van Diggelen en Ariadne Rook

Gereformeerde Kerk Woerden en Zegveld

- Vier leden: Ruud van der Herberg, Wilja Smit-Hakkenberg, Sabine van der Maarl en Menno Hordijk

Hervormde Gemeente Woerden

- Vier leden: René van Harten, Vacature, Hans Berkheij en Jaap Verweij

De drie afzonderlijke AK's zijn elk verantwoordelijk voor het benoemen van de personen die namens hen in de stuurgroep deelnemen en streven daarbij naar continuïteit.

De stuurgroep kiest voor een externe begeleiding vanuit de PKN. Sabine van der Maarl zal de stuurgroep secretariaal ondersteunen.

Werkgroep (denklijnen voor de invulling)

- o Deelnemers voor de werkgroep(en) kunnen worden aangedragen vanuit de stuurgroep.
- o Naast enkele deelnemers vanuit AK of (wijk)kerkenraden bestaat de werkgroep vooral uit 'gewone' gemeenteleden.
- o Suggestie om hierbij ook diverse leden bij te betrekken die eerder gewerkt hebben aan de voorbereiding van de stukken binnen de betrokken gemeenten.
- o Van belang om te zorgen voor een bredere expertise op de verschillende kennisgebieden (organisatie, financiën, meer inhoudelijke onderwerpen).